

در «چه بهاری است خدا را که در این دشت ملال / لاله‌ها آینه خون سیاوشانند» «دشت ملال» اضافه تشبیهی است و لاله‌ها به آینه مانند شده‌اند؛ «خون سیاوش» تلمیح دارد، اما کنایه‌ای در بیت نیست.

جمع‌بندی چهار آرایه بیانی

آرایه	پایه	نشانه	نمونه
تشبیه	شبهات؛ هر دو طرف حاضر	ادات یا اضافه دو طرف	چراغ عمر؛ رخ چون گل
استعاره	شبهات؛ یک طرف حاضر	واژه به جای چیزی شبیه خود	نرگس؛ چشم؛ پای نشاط
مجاز	پیوندی جز شبهات	واژه به جای چیزی وابسته به خود	دشت: مردم دشت؛ آهن: زره
کنایه	لازم و ملزوم	معنای ظاهری ممکن، مقصود دور	دست به دندان گزیدن

نکته: در گزینه‌های ترکیبی («تشبیه، استعاره، کنایه») یک آرایه نادرست کافی است تا کل گزینه کنار برود؛ پس اول آرایه‌ای سنجیده می‌شود که بیشترین تردید را دارد.

★ نکات مهم این مبحث

- ✓ ترتیب بررسی: اضافه‌ها، ادات، واژه‌های دور از معنای اصلی، جان‌بخشی، و در پایان کنایه.
- ✓ یک آرایه نادرست در گزینه ترکیبی کل گزینه را کنار می‌گذارد.
- ✓ تشبیه و استعاره هر دو بر شبهات‌اند؛ تفاوت در حاضر بودن یک یا هر دو طرف است.
- ✓ مجاز بر پیوندی جز شبهات است و کنایه بر لازم و ملزوم بودن دو معنا.

تست‌های فصل ۷ ۴۸ تست

اول همه را جواب بدهید. کلید و پاسخ تشریحی بعد از آخرین تست، از ص ۲۳۱ شروع می‌شود.

مبحث: بیان و آرایه‌های بیانی ص ۲۰۷

۱ کدام گزاره درباره دانش بیان و آرایه‌های آن درست است؟ bzhik.ir

- ۱ تکیه بیان بر تصویر و خیال است و پایه بیشتر تصویرهایش شبهات یا پیوند دو چیز است.
- ۲ تشخیص و اضافه استعاری زیرشاخه تشبیه‌اند و اضافه تشبیهی گونه‌ای از استعاره است.
- ۳ تکیه بیان بر موسیقی لفظ است و جناس و سجع از آرایه‌های اصلی آن به شمار می‌آیند.
- ۴ تلمیح و ایهام در کنار تشبیه و کنایه از چهار آرایه اصلی بیانی شمرده می‌شوند.

۲ کدام بیت آرایه بیانی ندارد؟ bzhik.ir

- ۱ حالی از آن خطه قلم برگرفت / رسم بد و راه ستم برگرفت
- ۲ از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است
- ۳ به مجنون گفت روزی عیب‌جویی / که پیدا کن به از لیلی نکویی
- ۴ دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

۳ کدام گزاره درباره ارکان تشبیه درست است؟ bzhik.ir

- ۱ ادات تشبیه واژه‌ای است که ویژگی مشترک دو طرف را نام می‌برد.
- ۲ تشبیه فقط وقتی پذیرفته است که همانندی در واقعیت هم درست باشد.
- ۳ وجه شبه حذف‌شدنی نیست، ولی ادات را می‌توان از جمله انداخت.
- ۴ ویژگی مشترک در مشبه‌به آشکارتر و نیرومندتر از مشبه است.

۴ در بیت «شادمان گشت و دو رخساره چون گل بفروخت / زیر لب گفت که احسنت و زه ای بنده‌نواز»، مشبه و وجه شبه

به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

۱ رخساره - شادمانی و خرسندی	۲ رخساره - سرخی و برافروختگی
۳ بنده‌نواز - لطافت و نرمی	۴ گل - سرخی و برافروختگی

۵ در کدام گزینه «چون» ادات تشبیه است؟ bzhik.ir

۱ چون صفیری بشنوی از مرغ حق	۲ چون صبح شد، راه افتادیم
۳ ظاهرش را یادگیری چون سبق	۴ چون رنج نبرد، گنجی نیافت

۶ اگر در «قامتش سرو است» و «دلش کوه است» وجه شبه نیامده باشد، از ویژگی شناخته‌شده مشبه‌به کدام وجه

شبه‌ها به ترتیب فهمیده می‌شود؟ bzhik.ir

۱ بلندی - استواری	۲ سرخی - برنگی
۳ بلندی - دلیری	۴ لطافت - استواری

مبحث: انواع تشبیه و اضافه تشبیهی ص ۲۰۹

۷ در کدام جمله تشبیه از نوع مجمل است؟ bzhik.ir

۱ بیرون تیره بود و سرد، همچون ترس.	۲ علم نور است.
۳ قهوه‌خانه گرم و روشن بود، همچون شرم.	۴ او نگاهش مثل خنجر بود.

۸ تشبیه در «دانش، چراغی روشن است» و «توانگر فاسق کلوخ زراندود است» به ترتیب از کدام نوع است؟ bzhik.ir

۱ مؤکد - بلیغ اضافی	۲ مؤکد - بلیغ اسنادی
۳ مفصل - مجمل	۴ مجمل - بلیغ اسنادی

۹ در کدام اضافه تشبیهی، برخلاف بیشتر این ترکیب‌ها، مشبه پیش از مشبه‌به آمده است؟ bzhik.ir

۱ غنچه لب	۲ چراغ عمر	۳ تیر مژگان	۴ لب لعل

۱۰ در بیت «مرغ دل تا دام زلف و دانه خال تو دید / طایر اندیشه‌ام افتاد در دام هوس»، مشبه در «طایر اندیشه» و شمار

اضافه‌های تشبیهی بیت به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

۱ اندیشه - پنج	۲ طایر - پنج	۳ اندیشه - چهار	۴ طایر - سه

۱۱ در بیت «یک عمر همچو غنچه در این بوستان سرا / خون خورده‌ایم تا گره از دل گشاده‌ایم»، مشبه تشبیه و آرایه

«بوستان‌سرا» به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

۱ یک عمر - استعاره از دنیا	۲ گوینده (ما) - استعاره از دنیا
۳ گوینده (ما) - کنایه از دنیا	۴ غنچه - استعاره از دنیا

۱۲ «علم نور است»، «رویش چون ماه است؛ نه، از ماه روشن تر است» و «سرو را که دیدم، قامت او به یادم آمد» به ترتیب کدام گونه تشبیه اند؟ bzhik.ir

۱ عقلی به حسی - مرکب - مضمّر	۲ حسی - تفضیل - مضمّر
۳ عقلی به حسی - تفضیل - مضمّر	۴ عقلی به حسی - تفضیل - مرکب

۱۳ در کدام عبارت هیچ تشبیهی ساخته نشده و همانندی فقط با استعاره مکنیه آمده است؟ bzhik.ir

۱ او در یک شب ظلمانی، چون اختری روشن و پرفروغ از تاریکی ها گریخت.
۲ شیهه چند اسب بی شکیب، سکوت دشت را در هم می شکست.
۳ سوسوی چند مشعل، پرده سیاه شب را می درید و پیش می رفت.
۴ هوا همچون نگاه وحشتناک غارها حرکتی نداشت.

مبحث: استعاره ص ۲۱۲

۱۴ در مصراع «دهان جز به لؤلؤ نکردند باز»، «لؤلؤ» و «دهان گشودن» به ترتیب کدام رکن استعاره اند؟ bzhik.ir

۱ مستعارمنه - قرینه	۲ مستعارمنه - جامع
۳ مستعارله - قرینه	۴ جامع - مستعارله

۱۵ کدام گزاره درباره استعاره درست است؟ bzhik.ir

۱ در استعاره مصرحه مشبه می ماند و مشبه به از سخن حذف می شود.
۲ در استعاره مکنیه مشبه به می ماند و ویژگی مشبه همراه آن می آید.
۳ جامع در استعاره همتای ادات تشبیه است و پیوند دو سو را نشان می دهد.
۴ جواب پرسش «منظور از ... چیست» در استعاره مصرحه، مستعارله است.

۱۶ در «ای حلقه زدی افعی مشکین تو بر دوش» و «ای دیو سپید پای در بند»، «افعی مشکین» و «دیو سپید» به ترتیب استعاره از چیست؟ bzhik.ir

۱ شب تاریک - دماوند	۲ کمر بند - ابر سپید
۳ زلف سیاه - دماوند	۴ زلف سیاه - زمستان

۱۷ در بیت «ابر بهاری ز دور اسب برانگیخته / وز سم اسب سیاه لؤلؤ تر ریخته»، «اسب سیاه» و «لؤلؤ تر» به ترتیب استعاره از چیست؟ bzhik.ir

۱ ابر - باران	۲ باد - ابر
۳ رعد - برق	۴ ابر - رنگین کمان

۱۸ در متنی که با «آنچه در کویر زیبا می روید، خیال است» آغاز می شود، «پرنده شاعر» و در عبارت «غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن، مرغان الماس پر ... سر می زنند»، «مرغان الماس پر» به ترتیب استعاره از چیست؟ bzhik.ir

۱ قاصدک - ستارگان	۲ خیال - پرندگان
۳ کویر - چراغ ها	۴ خیال - ستارگان

۱۹ در کدام بیت، واژه ای که به جای «دهان» نشسته استعاره است؟ bzhik.ir

۱ حذر کن ز نادان ده مرده گوی / چو دانا یکی گوی و پرورده گوی
۲ درون دلت شهر بند است راز / نگر تا نبیند در شهر باز
۳ از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است
۴ صدف وار گوهر شناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز

۲۰ در آغاز مثنوی، «نی» در بیت «بشنو از نی چون حکایت می کند / از جداییها شکایت می کند» و «نیستان» که نی از آن جدا افتاده، به ترتیب استعاره از چیست؟ bzhik.ir

۲ انسان کامل - دنیای مادی

۱ قلم شاعر - دفتر شعر

۴ عالم معنا - انسان کامل

۳ انسان کامل - اصل و عالم معنا

۲۱ در «به صحرا شدم، عشق باریده بود»، «عشق» به چه مانند شده و استعاره از کدام نوع است؟ bzhik.ir

۱ صحرا - مکنیه ۲ باران - مکنیه ۳ باران - مصرحه ۴ انسان - تشخیص

۲۲ در بیت «بساط سبزه لگدکوب شد به پای نشاط / ز بس که عارف و عامی به رقص برجستند»، «بساط سبزه» و «پای نشاط» به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

۲ استعاره مصرحه - اضافه تشبیهی

۱ اضافه تشبیهی - اضافه اقترانی

۴ استعاره مکنیه - اضافه تشبیهی

۳ اضافه تشبیهی - استعاره مکنیه

۲۳ در مصراع «اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم»، «اکسیر عشق» و «مس» به ترتیب کدام آرایه است؟ bzhik.ir

۲ اضافه استعاری - استعاره

۱ تشبیه - استعاره

۴ تشبیه - کنایه

۳ استعاره - تشبیه

مبحث: تشخیص و اضافه استعاری ص ۲۱۵

۲۴ در مصراع «بوسه بگرفتن ز ساحل موج را دیوانه کرد»، مشابه محذوف و آرایه آن به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

۲ انسان - اضافه تشبیهی

۱ ساحل - استعاره مصرحه

۴ انسان - تشخیص

۳ دریا - تشبیه

۲۵ کدام ترکیب، با آنکه استعاره مکنیه است، تشخیص به شمار نمی آید؟ bzhik.ir

۱ چنگال مرگ ۲ دست کرم ابر ۳ دست روزگار ۴ چشم نی

۲۶ در کدام مصراع کاری انسانی به غیرانسان نسبت داده شده و آرایه تشخیص ساخته است؟ bzhik.ir

۲ چوک از شاخ درخت خویشتن آویخته

۱ زمی از اردیبهشت گشته بهشت برین

۴ لاله سوی جویبار خرگه بیرون زده است

۳ گشت نگارین تذرو پنهان در مرغزار

۲۷ در بیت «گیسوی چنگ و رگ بازوی بریط ببرید / گریه از چشم نی تیزنگر بگشایید»، «بازوی بریط» و «چشم نی» به ترتیب استعاره از چیست؟ bzhik.ir

۲ دسته ساز - سوراخهای نی

۱ نوازنده بریط - نی زن

۴ دسته ساز - نوای غمگین نی

۳ تارهای ساز - سوراخهای نی

۲۸ در کدام گزینه هر دو ترکیب اضافه تشبیهی است؟ bzhik.ir

۲ باغ بینش - چشم نی

۱ دست روزگار - دام زلف

۴ دست ادب - آب مروت

۳ شط حادثات - پرده شب

۲۹ کدام گزاره درباره مجاز درست است؟ bzhik.ir

- ۱ «سر» در «سرش درد می‌کند» مجاز و در «سرم را کوتاه کردم» حقیقت است.
- ۲ قرینه نشانه‌ای است که پذیرفتن معنای اصلی واژه را ناممکن می‌کند.
- ۳ در مجاز میان معنای اصلی و معنای تازه هیچ پیوندی لازم نیست.
- ۴ مجاز همیشه در یک واژه است و ترکیب فعلی معنای مجازی نمی‌گیرد.

۳۰ «دشت» در «سراسر همه دشت بریان شدند» و «کاسه» در «کاسه‌ای سر کشید» به ترتیب مجاز به کدام علاقه است؟ bzhik.ir

- ۱ جنس - ظرف و مظروف
- ۲ ظرف و مظروف - محل
- ۳ محل - کل و جزء
- ۴ محل - ظرف و مظروف

۳۱ کدام گزاره درباره پیوند استعاره و مجاز درست است؟ bzhik.ir

- ۱ هر استعاره مجازی با علاقه شباهت است، ولی هر مجازی استعاره نیست.
- ۲ «نرگس» به جای چشم مجاز مرسل است، چون چشم وابسته نرگس است.
- ۳ هر مجازی گونه‌ای استعاره است، ولی هر استعاره‌ای مجاز به شمار نمی‌آید.
- ۴ «سر» به جای موی سر استعاره است، چون مو به سر شباهت دارد.

مبحث: علاقه‌های مجاز ص ۲۱۷

۳۲ علاقه مجاز در «قلمی شیوا دارد» و «کار شهر به دست اوست» به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

- ۱ سبب - آلت
- ۲ جنس - سبب
- ۳ آلت - سبب
- ۴ آلت - کل و جزء

۳۳ «آهن» در «به آهن سراسر بپوشید تن» و «چوب» در «بدین چوب شد روزگارم به سر» به ترتیب مجاز از چیست؟ bzhik.ir

- ۱ زره - تیر گز
- ۲ سپر - تخته تابوت
- ۳ زره - کمان
- ۴ شمشیر - تیر گز

۳۴ «سنگ» نخست در «در این سنگم رها کن زار و بی‌زور / دگر سنگی بر او نه تا شود گور» و «رم» در «نرون مرد، ولی رم نمرد» به ترتیب مجاز به کدام علاقه است؟ bzhik.ir

- ۱ جنس - جنس
- ۲ جنس - محل
- ۳ محل - جنس
- ۴ محل - محل

۳۵ علاقه مجاز در «ده سر گوسفند خرید»، «انگشت در گوش کرد» و «خیاط پیراهن می‌دوزد» به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

- ۱ جزء و کل - کل و جزء - ما کان
- ۲ کل و جزء - جزء و کل - ما یکون
- ۳ جزء و کل - محل - ما یکون
- ۴ جزء و کل - کل و جزء - ما یکون

۳۶ کدام جمله مجاز ندارد؟ bzhik.ir

- ۱ سرم را دیروز کوتاه کردم.
- ۲ به آهن سراسر بپوشید تن.
- ۳ سرش از بی‌خوابی درد می‌کند.
- ۴ مال یتیمان را به آنان بازگردانید.

۳۷ کدام گزاره درباره فرق کنایه با مجاز و استعاره درست است؟ bzhik.ir

- ۱ در کنایه معنای نزدیک مقصود گوینده است و معنای دور فقط همراه آن است.
- ۲ در کنایه معنای ظاهری ممکن است، اما در مجاز قرینه آن را کنار می‌زند.
- ۳ کنایه بیشتر در یک واژه می‌آید و مجاز بیشتر در جمله یا ترکیب فعلی.
- ۴ پایه کنایه شباهت دو معناست و پایه مجاز لازم و ملزوم بودن آن‌هاست.

۳۸ کدام کنایه از گونه کنایه از صفت است؟ bzhik.ir

- ۱ سر به مهر
- ۲ کارگر نیفتادن
- ۳ لقمه چیدن
- ۴ قلم برگرفتن

۳۹ «پای در دامن کشیدن» و «لقمه چیدن» به ترتیب کنایه از چیست؟ bzhik.ir

- ۱ ناتوانی - شکم‌بارگی
- ۲ گوشه‌گیری - سخن بیهوده گفتن
- ۳ پشیمانی - گدایی کردن
- ۴ گوشه‌گیری - گدایی کردن

۴۰ «پیراهن در نیل زدن» و «طشت از بام افتادن» به ترتیب کنایه از چیست؟ bzhik.ir

- ۱ سوگواری - تهی‌دست شدن
- ۲ پشیمانی - تهی‌دست شدن
- ۳ سوگواری - رسوا شدن
- ۴ شادمانی - رسوا شدن

۴۱ از کدام عبارت مفهوم کنایی برمی‌آید؟ bzhik.ir

- ۱ اگر خار کاری، سمن ندروی
- ۲ چرا از در حق شوم زردروی
- ۳ نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود
- ۴ سیر را از گرسنه چه غم

۴۲ کدام گزاره درباره تمثیل درست است؟ bzhik.ir

- ۱ تمثیل همان اسلوب معادله است و مانند آن از آرایه‌های بدیعی شمرده می‌شود.
- ۲ تمثیل آوردن ضرب‌المثلی رایج در میان شعر یا نثر است، بی‌آنکه حکایتی بیاید.
- ۳ در تمثیل یک واژه به واژه دیگر مانند می‌شود و هر دو طرف آشکارا می‌آیند.
- ۴ تمثیل در بنیاد تشبیه مرکب است و ادات و وجه شبه در آن گفته نمی‌شود.

۴۳ کدام اثر با پدیدآورنده‌اش درست جفت شده و از حکایت‌های تمثیلی سرشار است؟ bzhik.ir

- ۱ مثنوی معنوی - سعدالدین وراوینی
- ۲ کلیله و دمنه - علی‌محمد افغانی
- ۳ مرزبان‌نامه - سعدالدین وراوینی
- ۴ شوهر آهوخانم - نصرالله منشی

۴۴ آوردن «به عمل کار برآید، به سخن‌دانی نیست» در میان یک غزل کدام آرایه است و چرا؟ bzhik.ir

- ۱ ارسال‌المثل؛ خود مثل در میان کلام نشسته است
- ۲ کنایه؛ لازمه‌ای به جای ملزومش نشسته است
- ۳ تمثیل؛ حکایتی برای اثبات اندیشه‌ای آمده است
- ۴ اسلوب معادله؛ یک مصراع مصداق مصراع دیگر است

۴۵ در بیت «تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار»، «سر در پیش داشتن» کنایه از چیست و «چو بنفشه» کدام آرایه است؟ bzhik.ir

۱	غفلت - استعاره
۲	سرکشی - تشبیه
۳	سرکشی - تشخیص
۴	غفلت - تشبیه

۴۶ آرایه‌های بیت «همچو نرگس بگشا چشم و ببین کاندرا خاک / چند روی چو گل و قامت چون شمشاد است» کدام است؟ bzhik.ir

۱	تشبیه - کنایه
۲	استعاره - کنایه
۳	استعاره - تشخیص
۴	تشبیه - تشخیص

۴۷ در بیت «چه بهاری است خدا را که در این دشت ملال / لاله‌ها آینه خون سیاوشانند»، «دشت ملال» و «خون سیاوشان» به ترتیب کدام آرایه را ساخته‌اند؟ bzhik.ir

۱	اضافه تشبیهی - کنایه
۲	اضافه تشبیهی - تلمیح
۳	اضافه استعاری - تلمیح
۴	استعاره مصرحه - مجاز

۴۸ کدام آرایه با پایه و نشانه‌اش درست جفت شده است؟ bzhik.ir

۱	مجاز: شباهت؛ واژه به جای چیزی وابسته به خود
۲	تشبیه: شباهت؛ فقط یک طرف همانندی حاضر
۳	کنایه: لازم و ملزوم؛ معنای ظاهری ممکن و مقصود دور
۴	استعاره: پیوندی جز شباهت؛ هر دو طرف حاضر

14 1	13 2	12 3	11 4	10 5	9 6	8 7	7 8	6 9	5 10	4 11	3 12	2 13	1 14
28 3	27 2	26 4	25 1	24 5	23 6	22 7	21 8	20 9	19 10	18 11	17 12	16 13	15 14
42 4	41 2	40 3	39 4	38 1	37 2	36 3	35 4	34 2	33 1	32 3	31 1	30 4	29 2
								48 3	47 2	46 1	45 4	44 1	43 3

گزینه ۴ صحیح است. **لب لعل** 💡 در بیشتر اضافه‌های تشبیهی مشبیه به پیش می‌آید: مژگان مانند تیر، لب مانند غنچه و عمر مانند چراغ است. در «لب لعل» ترتیب وارونه است و لب، که مشبیه است، پیش از لب لعل نشسته. پس جای واژه‌ها تعیین‌کننده نیست و معنا نشان می‌دهد کدام طرف مشبیه است. **درسنامه: ص ۲۱۰**

۱۰ گزینه ۱ صحیح است. اندیشه - پنج با آزمون «مضاف‌الیه مانند مضاف است»، در «طایر اندیشه» اندیشه مانند پرند است؛ پس اندیشه مشبه و طایر مشبه‌به است. همین آزمون در مرغ دل، دام زلف، دانه خال، طایر اندیشه و دام هوس معنا می‌دهد و بیت پنج اضافه تشبیهی دارد. **درسنامه: ص ۲۱۰**

۱۱ گزینه ۲ صحیح است. گوینده (ما) - استعاره از دنیا اگر جمله به شکل «ما مانند غنچه خون خورده‌ایم» بازنویسی شود، مشبه همان نهاد پنهان «ما» در شناسه فعل است و غنچه مشبه‌به. «بوستان‌سرا» به جای دنیا نشسته و مشبهش نیامده، پس استعاره است. کنایه این بیت را «خون خوردن» به معنای رنج کشیدن و «گره از دل گشادن» به معنای رهایی از گرفتاری می‌سازند. **درسنامه: ص ۲۱۰**

۱۲ گزینه ۳ صحیح است. عقلی به حسی - تفضیل - مضمّر علم ذهنی است و نور با حواس درک می‌شود، پس تشبیه عقلی به حسی است. در جمله دوم گوینده پس از همانندی، رو را از ماه برتر می‌نشانند و تشبیه تفضیل می‌سازد. در جمله سوم ساخت آشکار تشبیه نیست و همانندی قامت و سرو از فحوای سخن برمی‌آید، یعنی تشبیه مضمّر. در تشبیه مرکب یک تصویر کامل به تصویر دیگری مانند می‌شود. **درسنامه: ص ۲۱۱**

۱۳ گزینه ۲ صحیح است. شیهه چند اسب بی‌شکیب، سکوت دشت را در هم می‌شکست. در جمله شیهه اسبان، سکوت به چیزی شکستنی مانند شده ولی مشبه‌به نیامده و فقط «شکستن» نشانی آن را می‌دهد؛ این استعاره مکنیه است، نه تشبیه. «پرده شب» اضافه تشبیهی است، و «همچون نگاه غارها» و «چون اختری روشن» تشبیه با ادات‌اند. **درسنامه: ص ۲۱۱**

۱۴ گزینه ۱ صحیح است. مستعارمنه - قرینه لؤلؤ (مروارید) همتای مشبه‌به است و مستعارمنه نام دارد؛ مستعارله سخن ارزشمندی است که به جای آن نشسته و در مصراع نیامده. «دهان گشودن» نشانه‌ای است که می‌فهماند لؤلؤ در معنای اصلی نیست، یعنی قرینه. جامع همان گران‌بهای و درخشش است که همتای وجه شبه است. **درسنامه: ص ۲۱۲**

۱۵ گزینه ۴ صحیح است. جواب پرسش «منظور از ... چیست» در استعاره مصرحه، مستعارله است. استعاره تشبیهی است که یک طرفش حذف شده. در مصرحه فقط مشبه‌به می‌ماند و خواننده از روی قرینه مستعارله را پیدا می‌کند؛ از همین رو جواب «منظور از ... چیست» یک اسم، یعنی مستعارله است. در مکنیه برعکس، مشبه می‌ماند و جزء یا ویژگی مشبه‌به همراهش می‌آید. جامع همتای وجه شبه است، نه ادات. **درسنامه: ص ۲۱۲**

۱۶ گزینه ۳ صحیح است. زلف سیاه - دماوند «افعی مشکین» که بر دوش حلقه زده، در سیاهی و پیچ‌وتاب به جای زلف سیاه نشسته است. «دیو سپید» با پای در بند، دماوند است: کوهی سپیدپوش و استوار که شاعر آن را دیوی دربند دیده و نامش را نیاورده است. **درسنامه: ص ۲۱۲**

۱۷ گزینه ۱ صحیح است. ابر - باران ابر یک بار به نام آمده و سپس در تاختن و تیرگی «اسب سیاه» خوانده شده است؛ قطره‌های باران هم که از آن فرومی‌ریزد «لؤلؤ تر» نام گرفته‌اند. آمدن نام ابر در مصراع نخست، استعاره بودن این ترکیب‌ها را از میان نمی‌برد. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۸ گزینه ۴ صحیح است. خیال - ستارگان قرینه گاهی چند جمله پیش‌تر است: متن کویر از همان آغاز درباره خیال است و «این پرند شاعر» در جمله‌های بعد همان خیال است. در عبارت دوم «دریای سبز» آسمان است و «مرغان الماس‌پر» ستارگانی که تکتک در آن پیدا می‌شوند. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۹ گزینه ۲ صحیح است. درون دلت شه‌رند است راز / نگر تا نبیند در شهر باز «در شهر» به سبب شباهت به جای دهان نشسته، پس استعاره است. در بیت صدف، خود دهان به نام آمده و «لؤلؤ» استعاره از سخن نغز است؛ در بیت شمع، «زبان» استعاره از فتیله و شعله است. بیت نادان فقط پندی صریح می‌دهد و استعاره‌ای ندارد. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۲۰ گزینه ۳ صحیح است. انسان کامل - اصل و عالم معنا «نی» استعاره از انسان کامل و جان آگاهی است که از نیستان، یعنی اصل و عالم معنا، جدا افتاده و از این دوری می‌نالند. از همین رو ناله‌اش به هر جانی که از اصل خویش دور مانده هم تعمیم داده می‌شود. نیستان خاستگاه جان است، نه دنیای مادی که جان در آن گرفتار جدایی است. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۲۱ گزینه ۲ صحیح است. باران - مکنیه باریدن کار باران است و به عشق نسبت داده شده؛ پس عشق به باران مانند شده و مشبه‌به حذف شده است. چون مشبه مانده و فقط کار مشبه‌به همراهش آمده، استعاره مکنیه است. باریدن کار انسان نیست، پس این استعاره تشخیص به شمار نمی‌آید. **درسنامه: ص ۲۱۳**

پایان نمونه رایگان

بقیه اش در فایل کامل است

در این نمونه ۹ صفحه از ۴۷۷ صفحه را دیدید.

۱۲

فصل درسنامه

۱۱

آزمون ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ با اصل
سؤال

۹۸۵

تست با پاسخ تشریحی

۴۷۷

صفحه

فایل کامل، فصل به فصل

فصل	عنوان	تست آخر فصل	از صفحه
۱	واژگان	۶۸	۵
۲	املا	۴۹	۵۰
۳	انواع کلمه	۶۱	۸۱
۴	فعل	۵۵	۱۱۶
۵	نقش‌ها و جمله	۵۰	۱۴۵
۶	نگارش	۵۸	۱۷۴
۷	آرایه: بیان	۴۸	۲۰۷
۸	آرایه: بدیع	۶۲	۲۳۶
۹	وزن و قالب	۵۷	۲۷۱
۱۰	تاریخ ادبیات (۱)	۹۲	۳۰۵
۱۱	تاریخ ادبیات (۲)	۶۴	۳۵۰
۱۲	درک مفهوم	۱۳۴	۳۸۸
جمع		۷۹۸	

- ✓ جدول بودجه‌بندی اختصاصی بژیک (از هر فصل در هر یک از ۱۱ آزمون چند سؤال آمده) فقط داخل فایل کامل است و در نمونه‌ها نیامده.
- ✓ زیر پاسخ هر تست نوشته شده مطلبش در کدام صفحه درسنامه است.
- ✓ ۳ آزمون جامع ۱۵ سؤالی با سؤال‌هایی که در تست فصل‌ها نیامده‌اند؛ ویرایش‌های بعدی برای خریداران رایگان است.

دانلود فایل کامل pdf از بژیک

دانلود جزوه زبان و ادبیات فارسی عمومی استخدامی ۱۴۰۵ با نمونه رایگان pdf

bzhik.ir

